

# THESES PHILOSOPHICAE,

Quas auspice ac propitio  
D. O. M.

IOANNE SETONO PRÆSIDE,

Adolescentes laureæ Magistralis candidati,

IN ACADEMIA MÆRESCHALLANA,

Die 20 Iulii, Anno 1627.

In publico Philosophantium

consensu propugnabunt.



AB AURORA AD MERIDIEM.

Modus loquendi, ac scribendi, in cæteris, quæ fidem non tinguunt, est, ut  
p. 1. innotatur rationi, quæ autoritati cuiuscunque doctoris, quantumcunque ce-  
lebris vel solennis. & parvipendatur omnis humana auctoritas. Deinde, ex præ-  
fatione, in Magist. Setono.



JBERDONIS,

Excudebat EDVARDUS RABANUS.

Cum Privilegio. Anno 1627.

# THESES PHILOSOPHICAE

Consuetudo et Proprie

D. O. M.

IOHANNES SEPTIMO SEPTIMO

Academicus in Artibus Magister Candidatus

IN ACADEMIA MARISCALLATU

Die 10 Julii Anno 1617

In Publico Disputabitur

AN ADAM ET MERITUM

M. 1617 Julii 10. In Publico Disputabitur. In Artibus Magister Candidatus. In Academia Mariscallatu. Die 10 Julii Anno 1617. In Publico Disputabitur. An Adam et Meritum.



RECTORIS

EXCELSIORIS UNIVERSITATIS RAGNAN

1617 Julii 10

ORNATISSIMO,  
AC GENEROSO DOMINO,  
D. THOMÆ FRASERO,

Optimæ Spei Iuveni, Primogenito, Viri Gene-  
rolissimi, Domina STRIGHEN, &c.

Patrono ac Mecenati nostro Mu-  
sificendissimo S.



Nihil erat quod anxie, diu mul-  
tumque cogitarem, cui has, nostri  
primi laboris, qualescunque, dedicaremus.  
Cui enim potius quàm tibi juvenum genero-  
sissime? id postulante & amicitia nostra,  
tuoque merito, quorum alterum ut veli-  
mus, alterum ut debeamus efficit. Musas enim ac amicitiam  
nobiscum, iam iisdem una militemus castris, per quàm amanter co-  
luisit: & nunc æquali passu procederes, imo præcederes nisi  
te nobis majora invidisset. Dignus utique Musarum amore es, tā-  
ta virtutum corona stipatus; ea enim tua Probitas, ea in ætate  
tua (quod rarum est) Prudentia, Gravitas, cum singulari  
Humanitate, moderatæque Suavitate condita ac temperata, ra-  
re naturæ dotes, Modestiz, Industriez, Candoris insignia  
morumque virtutes ac gratiz, quæ omnia cupis libet, vel mo-  
rosi,

ROBERTVS IN XESINVS

rosi, amorem tibi facile conciliare valent. Genus ab Antiquo  
clarum, Virtutumque laude Nobilitatum tacemus. Accedit  
insuper eruditionis cultura, quæ veluti bractea gemmæ sup-  
posita præstiosum splendorem adjuvit. Matre hac ingenii boni-  
tate, excepto Pietatis Virtutisque tramite pergas. *Ægeum*,  
utque ætatis tuæ, quem paulatim jam ad severiorem vitam,  
anni ducunt, florem ita impendas, ut cum gaudio respicere  
valeas. *Optamus*. Hunc igitur qualemcumque ingenui *Ægeum*  
nostrum, rudem licet & impoliticum, quæ soles serena fronte  
(levidens utique munus) suscipe, paratissimi obsequii, no-  
strique in te amoris pignus. *Vive Valeque Masarum Delicia, cui*  
*omnia Præstare ac Secundo Puerumque Præsumus.*

**G. T. Addictissimi,**

**ALEXANDER FRASSER.**

**ALEXANDER LEITHENS.**

**ELZEVS PRYCHVS.**

**GYLIELMVS FORBESVS.**

**GYLIELMVS JOHNSTONS.**

**IOHANNES IRVINS.**

**IOHANNES KEITHVS.**

**IOHANNES LOGEVA.**

**IOHANNES MACVINS.**

**ROBERTVS ALEXANDER.**

**ROBERTVS DYNARS.**

**ROBERTVS INNESVS.**



# THESES LOGICAE.

## THESIS I.



**N**ATURA a parte rei nullo modo est universalis, & indifferens ad singularia: in re enim non est una in multis, nec apta esse in multis, universale vero est unum aptum inesse multis.

II. Falluntur igitur, qui, natura, licet non actu sit una in multis, tamen ut est prior sua singularitate, ante operationem intellectum, unitatem & indifferentiam ad multa convenire autumant, cum natura sua singularitate non sit prior.

III. Nec melius Philosophantur, qui, naturam in Petro & Paulo, esse unam essentialiter ante operationem intellectus afferunt, ac per consequens, esse reipsa universalem.

IV. Omnis unitas, numerica rectè dici potest.

V. In rebus, similitudo nec simpliciter necessaria, nec sufficiens ad rationem universali est.

VI. Non quicquid est unum cum alio identice est de essentia ejus; nihil vero quod non est identice unum cum alio est de essentia ejus.

VII. Natura in Petro & Paulo sunt singulares (non tamen quicquid existit est singulare) nec sunt una natura reipsa nec per intellectum.

A

VIII. Non

VIII. Non minus verum omne universale est extra singularia, quam in iisdem.

IX. Cum idea Platonica non sint necessaria propter scientiam, neque generationem (hac ut arbitrantur multi, posuit sanctus Plato) essentias seu species rerum per se existentes dari negamus.

X. Idea Platonica etiamsi darentur non essent universales, quippe quae pleribus fuisse minime aptae essent.

XI. Genus & differentia non distinguuntur realiter, ut tenet Scotus eiusque sectatores, sed sola ratione differunt.

XII. Compositio ex genere & differentia non est rei sed rationis, ut omnes fere recte tenent Thomista.

XIII. Hinc tamen genus & differentiam, esse habere tantum per intellectum non sequitur: sunt enim genus & differentia a parte rei, distinctione tamen aliqua reali minime distincta.

XIV. Dantur aliqua species quae solum sunt predicabiles, non vero subiecbiles.

XV. Inveniuntur & species subiecbiles, quae nullo modo sunt predicabiles.

XVI. Non omnis species est universalis, ad naturam enim speciei, universalitatis minime requiritur.

XVII. Species subalternae, non tantum ratione superiorum sed & inferiorum respectu, species recte dici possunt.

XVIII. Ad proprium quod est quantum predicabile duo requiruntur: primum, ut sit extra essentiam rei, secundum, ut sit simpliciter & omni ratione proprium, quod Aristoteles primo topicorum cap. 4. Sic definit: proprium est quod non indicat quid est esse rei, soli autem inest, & conversim predicatur, quod secundum Porphyrium est id quod omni soli & semper convenit.

XIX. Omnis proprium accidens est necessarium, licet necessarium, quod minime proprium sit, dari possit.

XX. Hinc patet proprium ab accidente non distingui per hoc, quod proprium necessario, accidens contingentem predicetur.

XXI. Non quicquid emanat ab essentia subiecti est proprium.

xxij. Propria

XXII. Propria non ideo abeſſe à ſubjecto nequeunt quod ab eſſentia ſuant: talia enim ſeparari cum naturaliter, ſum realiter poſſunt.

XXIII. Dantur propria quæ nec ſubſtantia, nec accidentia ſunt.

XXIV. Claudicat illa proprii & accidentis diſtinctio, quod proprium primo de ſpecie deinde ratione ſpeciei, de Individuo dicatur, accidens vero primo de Individuo, deinde de ſpecie prædicetur.

XXV. Proprium modum quanti prædicabili affirmant multi, eſſe prædicari in quale accidentale contingenter, ſed perperam: ſunt enim accidentia quæ nec in quale accidentale, nec contingenter prædicantur.

XXVI. Accidentis definitio Porphyriana (quod poteſt adeſſe vel abeſſe à ſubjecto abſque ejus interitu) non convenit omni accidenti communi, quippe quod à ſubjecto adeſſe vel abeſſe nequeat.

XXVII. Verbum eſt in omni propoſitione, non ſolum ſignificat eſſentiam, ſed & conſignificat tempus, quod etiam in propoſitionibus eſſentialibus locum habet.

XXVIII. Ex propoſitione de tertio adjacente licet inferre propoſitionem de ſecundo adjacente, non ſolum in propoſitionibus accidentalibus, ſed & in eſſentialibus.

XXIX. Non tantum proprium quarto modo eſt in ſecundo modo per ſe, ſed & alia prædicata.

XXX. Omne per ſe eſt neceſſarium, non tamen contra, omne neceſſarium eſt per ſe.

XXXI. Non quicquid eſt per ſe eſt de omni, nec quod eſt de omni & ſecundum quod ipſum, eſt univerſale.

XXXII. Dantur propoſitiones æternæ veritatis ad quarum ſalvandam veritatem minime neceſſe eſt ad eſſentiam realem eſſentiarum ab æterno, in quodam eſſe objectivo recurrere, quippe quæ aliter explicari poſſunt.

XXXIII. Hæ tamen propoſitiones, non eſſentibus terminis, veræ non ſunt.

XXXIV. Hallucinatur ergo Biel, enunciatiis neceſſariæ & ro-

sa est flos) in hyeme veritatem negans quod hyeme nihil sit æstus.  
xxxv. Non tamen de Petro & Paulo mortuis, animal, ra-  
tionale, homo, vera enunciari queunt.

## THESES ETHICÆ.

### THESES I.

**R**

ECTE Aristoteles bonum definitis li-  
bro primo Ethic. ad Nicomachum, esse id quod  
omnia appetunt, quæ definitio etiam bono sum-  
mo adaptari potest: summum enim bonum om-  
nia appetunt.

2. Quilibet quodlibet bonum licite appetere potest.

3. Voluntas pro sua libertate non potest ma-  
lum ut malum appetere, potest tamen in malum ferri quatenus ali-  
cujus boni speciem præ se fert.

4. Rectè traditum illa divisio boni, in honestum, utile & ju-  
cundum.

5. Idem bonum diversa ratione, honestum, utile ac jucundum  
 dici potest.

6. Finis & bonum non sunt idem formaliter: non enim eadem  
 est ratio formalis boni quæ finis: sunt tamen idem reipsa quodam  
 fundamenti reciprocationem.

7. Cum consensus Peripateticorum sententia sit, virtutum alias  
 esse mentis, alias morum, alias intellectuales, alias morales, illas  
 in intellectiva, hæc in appetitiva anima facultate collocandas, in  
 appetitu rationali, voluntate nimirum, non sensitivo, virtutes mora-  
 les residere judicamus.

8. Temperantia fortitudo, liberalitas, iustitia, virtutes sunt ita  
 inter se connexæ ut una sine aliis consistere nequeat.

9. Non tantum finis, sed & media, finaliter appetitum movent.

10. Non omne bonum actu est finis æstus.

THES

# THESES PHYSICAE,

## THESIS I.



*Materia prima secundum se est pura potentia, non actus, nec aliquid ex potentia & actu compositum, quod variis locis ex Aristotele colligi potest.*

*1. Materia prima quamvis sit pura potentia receptiva, atque ita in sua essentia nullam includat actum, actum tamen entitativum habere, cum nobilibus Aristotelicæ familia Philosophis*

*recte asserere possumus.*

*3. Caligare ergo videtur Zab. quippe qui, Scoti sententiam materię actum entitativum propugnantis; oppugnare, fraudulensq; evertere mordicus nitatur.*

*4. Generationem substantialem dari, cuilibet non ex eo manifestum, non tamen quod generatur, ex nullo subiecto nullave materia fieri dicendum, sed ex non ente actu, ente vero potentia, ut loquitur Philosophus.*

*5. Ut totum producat, singulas fieri partes haud necesse est: quippe, quod produci possit, nulla de novo producta parte.*

*6. Ad generationem necessario requiritur mutatio, nec sufficit formam educi de potentia materie, ois uniri: actio enim eductiva formę substantialis, vel unitiva ejus cum materie, non est generatio.*

*7. Compositum est terminus generationis adequatus & principalis ordinę intentionis primus, terminus vero formalis ordinę executionis primarius est forma.*

*8. Idem potest esse generationis, creationisq; terminus.*



ix. Subiectum generationis tam inbafionis quam denominationis est materia: hæc enim à privatione ad formam transit. Hæc expresse Philofophi est fententia primo lib. de genera. ad finem 4. c. hi verbis: est autem materia maxime quidem & propriis subiectum, generationis & corruptionis fufceptibile.

x. Generatio fubfancialis in fubfancialiam ut caufam principalem refertur, in accidentia ut caufam inftrumentalem.

xj. Rectè Divus Thomas affert formam non effe principium immediatum & proximum agendi & producendi fubfancialiam, fed mediantibus accidentibus, accidentia vero in virtute formæ agere fubfancialiam, producere.

xij. Hallucinantur ergo Scotifia accidens nec virtute propria nec virtute fubfancialia poffe illam attingere offerentes: ideo fi quando accidat generationes aliquas fieri, in quibus nulla particularis fubfancialia tanquam caufa efficiens affignari poffit, dicunt eas referendas in DEVM.

xijj. Accidens non poffe effe caufam efficientem generationis alienius principalem dicimus.

xiv. Ineptè quidam arbitrantur, à fubfancialiis ad accidentia per quæ operantur, derivari virtutem quandam non ftabilem fed trajectiliam, adumbratam ac veluti intentionale effe fubfancialia in fe continentem, huiusmodi vero virtute perfufa quodammodo ac corroborata accidentia, ultra vires fuas ad fubfancialiam generandam excitari.

xv. In generatione & corruptione una intervenit actio.

xvj. Male Zab. tuciat, generationem & corruptionem non effe duas mutationes numero diftinctas, fed eandem numero mutationem, quæ refpectu duorum terminorum dicantur interitus unius & generatio alterius.

xvij. Corruptio cum materia, forma, nec non composito comparata, rectè naturalis dici poffet.

xvijj. Eadem accidentia numero manent in genito & corrupto, ob idque in corruptione non fit refolutio ufque ad materiam primam: cum enim in funt materia accidentia, materia tranfeunt ut aliam formam, fimul emigrant aliterufq; funt compositi.

xix. Qui

xix. Qui materiam subiectam accidentium statuunt, simulq; resolutionem usque ad materiam primam ponunt, consequenter loqui minime videntur.

xx. Effatus hoc Peripateticorum (generatio unius est corruptio alterius) non est verum in sensu formali, sed in sensu causali, vel necessaria concomitantia, & vice versa, corruptio unius alterius generatio est.

xxj. Non quilibet per alterationem acquiritur qualitas, proprietates enim & quæ emanant a subiecto potentia s; quæ distinguuntur realiter a subiecto, non acquiruntur per alterationem: aqua tamen a sua naturali qualitate depulsa, per alterationem se ad statum naturalem reducit.

xxij. Licet alterationis terminus sit substantia non tantum qualitas, hinc tamen harum mutationum identitatem colligentem balucinari necesse est.

xxijj. Contraria posse esse in eodem subiecto in gradibus remissis, non minus falsum quam verum.

xxiv. Quicquid sit de qualitatibus in gradibus intensis in gradibus remissis saltem, in eodem subiecto esse possunt, quicquid Durandus, Gregorius vel alii ejusdem sententia patroni in contrarium offerant.

xxv. Definitionem contrariorum contrariis remissis non minus quam intensis competere asserimus.

xxvj. Contrariorum unum posse agere in alterum nulla modo corumpendo illud quilibet sine ullo absurdo concedere potest.

xxvij. Qualibet contraria etiam in gradibus intensis minime se expellunt.

xxviii. Diminutio non est motus positivus, sed solum deperditio seu corruptio alicujus quantitatis præhabita; per diminutionem enim non acquiritur aliquis terminus positivus, sed solum non esse quantitatis partialis.

xxix. Universum haud dubie perfectum est, non omnigena perfectione (hec enim in solam divinam naturam convenit) sed ea qua in suo genere perfectio dicitur.

xxx. Creatura secundum naturam suam potuit esse ab æterno : hoc enim non implicat contradictionem ex parte DEI creatoris, nec ex parte creature, nec ex parte creationis, quicquid Be-naventura vel Albertus Magnus in contrarium afferant.

xxxj. Hanc creaturam ab æterno existentem, principium habere nihil repugnat.

xxxij. Cælum movetur effective ab intelligentia, cum nullum aliud assignari possit principium effectivum motus, non forma nec ullam aliud agens corporeum.

xxxij. Errant ergo qui duplicem singulis orbibus motorem, videlicet intelligentiam, animam informantem (quamvis rectè animatum dici possit cælum) attribuunt.

xxxiv. Male tamen Mirandulanus et volunt nonnulli et alii intelligentiam esse veram formam sui orbis opinati sunt.

xxxv. Existimant nonnulli præter ignem qui apud nos est in usu, vel in subterraneis locis gignitur, non aliud dari elementum ignis prope orbem Lunæ : afferendum est tamen communi Philo-sophorum consensu dari elementum ignis, idque supra omnia elementa ut in proprio loco, ad Lunæ Globum insidere.

xxxvj. Supposita tertii elementi ex duobus generatione, de causa agente hujus mutationis queritur, necessarium enim est omnem mutationem ab aliquo agente fieri : communis sententia fertur, ab ipsis elementis inter se pugnantibus, tertii elementi generationem fieri : ut agentibus invicem æræ & terra, aerem ut humidum agere in terram & hinc siccitatem interimere, terram vero ut frigidam agere in æræ hujus calorem extinguere, ita ut manente terræ frigore & aeris humiditate, aqua sit genita, cujus hæc duæ qualitates constitutrices sunt. Hanc sententiam falsam judicamus, quippe quod duo elementa a symbola elementi tertii causa efficiens esse nequeant, Alia ergo querenda est causa.

xxxvij. Anima rationalis indivisibilis est, ac tota in corde, tota in pede, totaque in omnibus, quæ informant corporis partibus, non vero totum toto ac pars in parte.

xxxviii. Errat

xxxviii. Erat ergo Zab. cum sua propositione irrefragabili:  
omnem formam informantem materiam & constituentem compo-  
situm, esse extensam ad extensionem materię, prout totam secun-  
dum extensionem suam, in toto esse, non autem totam in parte,  
sed partem in parte, nec ratio valet, quod per hoc distingatur for-  
ma informans à non informante, quę solum assistit ad regendum  
at uanis uariis,

intelligitur quod si Zab. cum sua propositione irrefragabili, non  
est extensum ad extensionem materię, prout totam secundum  
extensionem suam, in toto esse, non autem totam in parte, sed  
partem in parte, nec ratio valet, quod per hoc distingatur forma  
informans à non informante, quę solum assistit ad regendum  
at uanis uariis,

intelligitur quod si Zab. cum sua propositione irrefragabili, non  
est extensum ad extensionem materię, prout totam secundum  
extensionem suam, in toto esse, non autem totam in parte, sed  
partem in parte, nec ratio valet, quod per hoc distingatur forma  
informans à non informante, quę solum assistit ad regendum  
at uanis uariis,

# THESES METAPHYSICAE.

intelligitur quod si Zab. cum sua propositione irrefragabili, non  
est extensum ad extensionem materię, prout totam secundum  
extensionem suam, in toto esse, non autem totam in parte, sed  
partem in parte, nec ratio valet, quod per hoc distingatur forma  
informans à non informante, quę solum assistit ad regendum  
at uanis uariis,

intelligitur quod si Zab. cum sua propositione irrefragabili, non  
est extensum ad extensionem materię, prout totam secundum  
extensionem suam, in toto esse, non autem totam in parte, sed  
partem in parte, nec ratio valet, quod per hoc distingatur forma  
informans à non informante, quę solum assistit ad regendum  
at uanis uariis,

**THESIS I.**  
**E**xistentia non est aliquid ex natura rei  
distinctum ab essentia quam facit actualiter esse,  
ita ut si uel cum illa rei faciat compositionem  
& dualitatem entium: (ut loquuntur Philo-  
phi) frustra enim multiplicarentur entia sine ne-  
cessitate.

2. Nec ualeat aliter sententiam argumen-  
tum quod scilicet: essentia sit indifferens ut existat, uel non existat,  
positiue sub existentia, et sub negatione reperi.

3. Essentia creatura, seu creatura, de se & priusquam à DEO  
fiat,





*Itaque, siue ut affectum quantitate siue alia dispositionibus, esse in compositis materialibus principium individuationis, ut multi docuerunt Thomistæ.*

17. *Accidentia ejusdem speciei eidem inesse subjecto quid veritate cum unitatem numericam nequaquam inde sumant.*

*Aristotelem, quantumlibet acuta ac perspicaci valuerit ingenio, hominem tamen fuisse dicimus, à quo proinde nihil humanum alienum existimare oportet, humanum vero est interdum labi, ac errare, quicquid tamen ex propria sententia dixit, aliquomodo verum fuisse facile defendi potest.*

## S O L I D E O G L O R I A.

